

LUŽKOVICKÝ ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ MAGAZÍN OBYVATEL MÍSTNÍ ČÁSTI ZLÍN – LUŽKOVICE

ČÍSLO 13, ČERVEN 2011

www.luzkovice.cz

e-mail: szzl@seznam.cz

Vážení sousedé a příznivci,

tento nový Lužkovický zpravodaj číslo 13 přináší články, které vám osvěží příjemné zážitky z proběhlého života v naší obci.

Velmi úspěšně jsme se rozloučili se zimou Masopustním průvodem, kde jsme za doprovodu dobré muziky protancovali s medvědem celé Lužkovice.

Provoněné jaro jsme přivítali pracovně, vlastnoručně jsme vyzdobili náves a most květinami na podporu celozlínské akce Zlínské jaro 2011. A položme si ruku na srdce, netěší nás krásné věci v našem okolí?

Na druhé straně jsme vyšli do rozkvetlé a rašící jarní přírody, kde spolu s Klubem maminek jsme podnikli vycházku na biofarmu Juré s prohlídkou ekologického hospodářství.

Pomohli jsme místnímu fotbalovému klubu a hasičům při zabezpečení stavění máje, které bylo hojně navštíveno nejen obyvateli Lužkovic, ale i okolních obcí.

Naše děti se v oddíle Junáka zúčastnily slavnosti ohně v Želechovicích na Stráži, kde se jim naskytl překrásný pohled na rodnou vísku. První vlnu teplých nocí si děti vychutnaly při spaní pod stany na víkendovém táboře na Držkové.

Rád bych vás pozval na oslavy lužkovických hasičů, kteří si 2.7.2011 slavnostně připomenou 120 let založení hasičského sboru v Lužkovicích. Pozvánku s uvedením bohatého programu najdete v tomto zpravodaji.

Také bychom Vás rádi informovali o tom, že letošní oslavy Dětského dne přesunujeme na termín na konci prázdnin. Měli jsme původně v úmyslu udělat tradiční oslavy pro děti ještě během měsíce června, ale na hřišti nebo v okolních obcích je tolik akcí, že jsme těžko hledali vhodný termín, v němž by nebylo naplánováno již něco jiného. Rozhodli jsme se proto udělat pro děti rozloučení s prázdninami tak, aby si užili hodně her a zábavy, a to v termínu, který je předběžně stanoven na sobotu 3. září 2011. O přesném termínu i programu Vás budeme informovat na našem webu a na nástěnkách sdružení.

Na závěr přeji všem hodně zdaru při pracích na zahradách a na polích, neboť jak říkali naši předkové, co si zasejeme, to si i sklídíme. Prosluněné a pohodové dny přeje všem

Evžen Babík

120 let SDH Lužkovice

Vážení spoluobčané,

chtěli bychom Vás pozvat na **oslavu založení Sboru dobrovolných hasičů v Lužkovicích**. Jejich založení se datuje k roku 1891 a k naší milé povinnosti patří takto kulaté výročí patřičně oslavit. Akce se uskuteční v areálu fotbalového klubu Lužkovice (tímto děkujeme FK Lužkovice za vstřícnost) **v sobotu 2.7.2011 a začátek je plánován na 13 hodin** nástupem pozvaných sborů.

Program oslav:

12:00 hodin – příjezd dobrovolných sborů

13:00 hodin – slavnostní zahájení nastoupením všech přítomných sborů

17:00 hodin – vyhlášení výsledků v požárním útoku

20:00 hodin – zábava s kapelou Cindy

Doprovodný program je zajištěn ukázkou historické techniky, její použití v akci a jinými aktivitami.

Předání pohárů pro vítěze požárního sportu a ocenění členů sboru se ujme ředitelka HZS ZL kraje Ing. Jarmila Čičmancová, Ph.D., čehož si velmi vážíme.

Na oslavy byl také pozván primátor MUDr. Miroslav Adámek, ale pracovní vytížení mu bohužel neumožní se našich oslav zúčastnit.

Věříme, že takto kulaté jubileum oslavíte s námi.

Sbor dobrovolných hasičů Lužkovice

Historie Sboru dobrovolných hasičů Lužkovice - část I.

Přítomnost živlu, nesoucího název oheň v historii lidstva od nepaměti vyvolával u člověka smíšené pocity...

Okolnosti založení Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích

Přítomnost živlu, nesoucího název oheň v historii lidstva od nepaměti vyvolával u člověka smíšené pocity. Na jedné straně pomocník, jež má v životě pevné místo, na straně druhé zlý pán, který když se vymkne kontrole působí nemalé škody na majetku, ale dokáže poškodit i zdraví člověka, v některých případech ho bohužel může připravit i o život.

Velké požáry v minulých stoletích, které dokázaly mnohdy zničit dokonce celá města a vesnice, vedly naše předky k dodržování pevných pravidel, jak požárům předcházet. Nejstarší zmínkou o této snaze byl vydaný dokument "**Řád hašení ohně pro města, městečka, a obce markrabství moravského**" z roku 1751. Neustálé nebezpečí vede na Moravě ke zřizování hasičských spolků, jež jsou zakládány dle spolkového zákona vydaného císařským dvorem ve Vídni roku 1860. Myšlenku vytvoření spolků

dobrovolných hasičů na Moravě rozvíjí Titus Krška, rodák z Třebíče. Pro obce je vydán **5. dubna 1873** tzv. "**Řád požárový**", který napomáhá nově vzniklým spolkům k přípravě účinné obrany před červeným kohoutem.

Dle historických dokumentů, které se nacházejí v archivu našeho sboru tyto vypovídají, že snaha založit hasičský sbor v Lužkovicích byla již někdy v roce 1889. O tomto je možno se dočíst v kronice ze zápisu o **49 valné hromadě**, konané dne 2. února 1939, kde br. náčelník **František Slovák** žádá "*by byli zvoleni delegáti na župní valnou hromadu, která se koná dne 6. března toho roku*". Pak následuje seznam delegátů. Br. náčelník dále připomíná "*by byl 14 dní předem podán návrh valné hromadě župního přiruknutí pořádání župního sjezdu v roce 1939 s odůvodněním, že náš sbor v tomto jmenovaném roce bude slavit svoje padesátileté působení, což ukládá i sboru jmenovaným delegátem, by na tuto okolnost upozornili a žádost podepřeli*". Jinými slovy, lužkovičtí

usilovali, aby byl hasičský župní sjezd uspořádán právě v Lužkovicích na počest 50-ti let působení sboru.

Jak známo 15. března 1939 obsadili naši zemi němečtí fašisté, a tak je vůbec otázka, jestli se v Lužkovicích tento župní sjezd vůbec konal, protože v dochovaných listinách o něm není žádný záznam.

Každopádně měli lužkovičtí od roku 1889 snahu založit hasičský spolek a prvním krokem bylo to, že dne **1. listopadu 1891**, byly navrženy i za účasti členů obecního zastupitelstva **Stanovy dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích**. Je to dokument o formátu A4 a osmi stranách. Stanovy jsou rozepsány do celkem 26-ti §. Tyto stanovy byly všemi zúčastněnými schváleny a poté odeslány do Brna, kde byly výnosem moravského místodržitelství dne **9. prosince 1891** schváleny pod č.j. 36951. Tento den je tedy možno považovat za okamžik, kdy začali v naší obci oficiálně hasiči působit jako samostatný spolek.

Historie Sboru dobrovolných hasičů Lužkovice, činnost Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích mezi lety 1891 - 1920, - část II.

O tom jak činnost sboru pokračovala a jaký byl stav členstva vypovídá vynikající kniha s názvem **Hasičské kronika**, kterou napsal pan Titus Krška a která byla vydána roku 1898, kde je o Sboru hasičském v Lužkovicích pojednáno v části župa Vyzovská (tehdy se ještě Vizovice psaly s tvrdým y).

V této kronice se o Sboru hasičském Lužkovice píše následující:

*Obec Lužkovice leží na pahorkatině a čítá 58 domů s převládající křtobou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a jeho prvními zakladateli byli: **Jan Slovák, Jan Rosík a Tomáš Hustý** rolníci. Téhož času byl starostou obce rolník **Josef Polepil**, v obecní radě byli radní **František Filka a Jan Paták**. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví.*

*Prvním předsedou byl **František Malaník**, rolník, náčelníkem **Vojtěch Finbinger**, šafář, jednatelem **Jan Halda**, nadučitel. Téhož času byli členy: **František Polepil, František Vaja, Josef Polepil, František Vávra, Jan Filka, Karel Vrla, František Ušela, Josef Richter, František Dívila, Jan Hustý**. Sbor trvá 7. roků.*

*Nyní jest (myšleno v roce 1898) předsedou **František Filka**, rolník, náčelníkem **Jan Slovák**, rolník, jednatelem **Jan Rosík**, rolník. Nyní jsou členy (jména oněch, jež od založení až do dnes vytrvali, tištěna jsou písmem zvláštním): **František a Josef Polepil, Jan Ševčík, Jan Slovák, Josef Dlabaja, Josef a Jan Bobalík, Jan Paták, František Šalena, Karel Šarman, František a Tomáš Hustý, František Vrla, Jan Rosík, Karel Paták, Josef Michalík, Alois Král, Josef a Jan Vrla, František Verner, Josef Bobál, Josef Ušela, Jan Bobál, František Filka, Jan Jašek, Josef Krobot, Jan Paták**.*

Sbor má stříkačku dvoukolovou a vlastní hasičí nářadí v úhrné ceně 1049 zlatých. Týž účastnil se dosud 12-ti požárů.

Dobrou svého vzniku se náš hasičský sbor spolu se sborem želechovským (taktéž založen 1891) právem řadí mezi nejstarší hasičské spolky na Zlínsku vůbec (například ve Fryštáku byl sbor založen 1894, ve Hvozdné až roku 1924, na Příluku dokonce až v roce 1933 atd.).

Zdroj: dokumenty z archivu SDHL (Sbor dobrovolných hasičů Lužkovice)

K příležitosti oslav 120. výročí vzniku Sboru dobrovolných hasičů Lužkovice zpracoval: Radek Knap

Z této doby se dále zachoval "*Seznam dopisů podaných v zájmech dobrovolného sboru hasičů v Lužkovicích*". Vesměs lužkovičtí hasiči žádají o finanční podporu na svou činnost. Obracují se v této věci na okolní obecní představenstva obcí (Lípa, Klečůvka, Příluka, Hvozdná, Jaroslavice, Veselá, Zádveřice atd.) a velkostatky (Zlín, Vizovice, Lukov, Klečůvka). Píší o podporu také Monsignoru Františku Bobálovi do Ameriky, či rytíři Gyrovi na Klečůvku.

Výkazy roku 1894 posílali do Holešova (obec spadala pod politický okres Holešov). Z roku 1898 pochází záznam, že o 11. hodině dne 11. července hořelo na Příluku. Hořelo také následujícího roku, a to v dubnu Želechovicích.

Hasiči si vedli tzv. **Protokolní knihu** a do ní prováděli zápisy z valných hromad. A tak se například dozvídáme z protokolu o 13. valné hromadě, že dne 2. února 1903 měl nově zvolený výbor toto složení předseda František Filka, velitel Jan Rosík, I. podvelitel František Polepil, II. podvelitel Jan Bobál, zbrojmistr Jan Paták, pokladník František Slovák, jednatel Jan Vrla. Do výboru byli zvoleni Josef Rychtr, Jan Slovák, Tomáš Hustý. Revizory účtů byli zvoleni Jan Slovák starosta a Jan Ševčík. Místopředsedou byl zvolen Jan Bobál č. 48. Sbor má celkem 15 členů. Dále se dovídáme, že signálová škola se odbývá každý pátek.

O rok později dochází k malým obměnám výboru: II. podvelitelem je zvolen František Malaník, zbrojmistrem se stává František Filka, do výboru

přicházejí Josef Michalík, Jan Vrla, František Filka. Revizory účtů byli zvoleni Josef Michalík a Jan Bobalík. Za obec jsou na dokumentu podepsáni starosta Jan Slovák, a radní Josef Richter a dále Jan Rosík. Je tedy doloženo, že obec měla prostřednictvím starosty a radních zájem sledovat jak spolek funguje.

V roce 1905 se lze ze zápisu dočíst, že předsedou je nadále František Filka. Jednatel je Josef Vrla. Sbor má 22 členů. V zápise stojí za zmínku návrh od velitele Jana Rosíka *"by se každý po vytroubení ihned dostavil ke zbrojnici"*. U starosty a radních se jména nemění.

V roce 1906 se dočítáme, že počet členů zůstává zachován a pokladníkem se stává Jan Vrla. V tomto roce měli lužkovičtí kontrolu ze župy, na dokumentu se objevují podpisy župních dozorců Františka Mikulce a Matyáše Hajného.

V roce 1907 dochází k novým volbám. Velitelem (náčelníkem) byl zvolen Jan Rosík, pokladníkem Jan Vrla, předsedou se stává František Slovák a místopředsedou Josef Rychtr. Volilo celkem 21 členů a přítomni byli také členové obecního zastupitelstva starosta František Malaník a radní František Kalenda a Karel Paták.

V roce 1908 jsou opět nové volby za přítomnosti 18-ti členů, které dopadly takto: předsedou a velitelem se stává František Slovák, I. podnáčelníkem byl zvolen František Polepil, II. podnáčelníkem Jan Bobál č. 50. Do výboru byli jednohlasně zvoleni František Malaník, Josef Michalík a František Paták, revizory účtů František Kalenda a Karel Paták. Zbrojmistrem se stává František Paták. Předsedou se stává Jan Rosík. Jednatel zůstává Josef Vrla.

V roce 1909 přibývá nový člen br. Josef Slovák (1891) - rolník.

Z roku 1910 se zachoval následující seznam pojištěných členů sboru: Jan Kaška, František Slovák, Josef Slovák, František Malaník, Josef Ušela, František Filka, Josef Jašek, František Bobál č.16, Josef Vrla, Josef Michalík, František Bobalík, František Paták, Jan Ušela, Matěj Rychtr, František Filka č.47, František Bobal, František Lacina, Jan Bobal, Josef Bobál, Jan Vrla, Josef Bobalík, Jan Paták, František Ševčík. Nejstarším členem sboru byl pravděpodobně Josef Michalík narozen 28.máje 1863.

Mezi lety 1910 - 1914 se opět pořádaly nové volby, jezdilo se na výlety, a do sboru přicházejí noví členové:

1911 - František Polepil (1892), rolník

1912 - Josef Jašek (1888), mistr papučář; František Paták (1890), rolník

1913 - Tomáš Hurta (1888), rolník

V roce 1914 se dokonce stává členkou Marie Bobálová, která je samaritánkou (zdravotnicí).

Rok 1914 je však zlomovým rokem pro činnost Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích, samozřejmě v důsledku nastalých evropských událostí. V červnu 1914 je spáchán atentát v Sarajevu na následníka trůnu Rakousko-Uherské říše arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho ženu Žofii Chotkovou. Tato událost nezůstává bez odezvy a dne 28. července 1914 vypovídá Rakousko-Uhersko válku Srbsku. Srbsku jde na pomoc Rusko, následně se do konfliktu zapojuje Prusko, Německo a další velmoci Evropy. Rozpoutává se tak I. světová válka. Protože naše země byly součástí Rakouska-Uherska, vznikla povinnost mobilizace i pro muže z naší obce.

Situace mezi lety 1914 - 1918

Poměry hospodářské v obci se odchodem tak velkého počtu mužských pracovních sil velmi zhoršily a starost o hospodářství byla většinou přenesena na slabé ruce ženské a staré upracované lidi. V roce 1914 byl celkem 7 x v obci prováděn soupis zásob obilí, mouky a jiných plodin a to trvalo až do konce války. Dobytek v tomto roce odveden nebyl, jen několik párů koní bylo odvedeno pro vojenskou potřebu.

V roce 1915 byla velká zima a v obci řádily nemoci drůbeže a dobytka. Také děti se začínají zapojovat do práce doma a na poli. Na podzim bylo velmi deštivo a nestihlo se zasít, tím výsledek sklizně v roce 1916 velmi utrpěl. Ani v tomto roce se naštěstí dobytek v obci neodváděl.

V roce 1916 se situace dále dramatizuje. Vše vesměs závisí na ženách, které musí za své nasazené muže hospodařit. Také zima 1916-1917 je krutá a dlouhá. Jarní práce se opozdily. Hned nato nastává sucho, které nepřetržitě trvá celý rok. Nastává nedostatek a velká drahota potravin. Naštěstí se urodilo hojně ovoce. O tom, jaký byl však problém s potravinami, svědčí zápis, kdy se obecní výbor 17. prosince 1916 usnesl *"že hodlá v nutných případech chudinu podporovat, co se týká šatstva a prádla, kdežto v potravinách lze podporovat jen v malé míře prodáváním mléka. Jiné potraviny lze dodávat tehdy, až jsou od aprovisačního oddělení obci přiděleny, neb pro nedostatek potravin i u rolnictva zdejšího není možno nikterak přispívat"*. Částečnou výhodou byla možnost práce ve zlínských továrnách na obuv, kde pro vojsko obuv byla hotovena. Dále byla problémem velká inflace a drahota obecně.

Ale i v době I. světové války přicházeli do sboru noví členové:

1916 - Josef Ševčík (1882), rolník

1918 - Jan Lacina (1897), tovární dělník

Sám převrat prošel u nás skoro, jako ve všech místech republiky úplně hladce. Prohlášení svobodného státu

československého bylo oslaveno až po skončení " chřipkových prázdnin školních " dne 8. listopadu 1918 - školní, kostelní a lidovou slavností.

Obecní zastupitelstvo se za války skládalo z 9 členů. Během války vojenskou službu vykonávalo z naší obce 85 mužů, z nichž byli také někteří hasiči (František Filka, Josef Ušela atd). Je pochopitelné, že z tohoto důvodu činnost sboru stagnovala a vesměs se omezovala jen na pořádání valných hromad. Prioritou pro obyvatele bylo zajištění výživy a ošacení. Ve válce padlo celkem 8 mužů. V československých legiích bojovalo 5 mužů. Z toho v Rusku 4 a v Itálii 1. V legiích neupadl ani nezemřel žádný.

Ze zápisu o 26. valné hromadě, která se konala 2. února 1919 za přítomnosti br. Josefa Slovák a 3 členů, dochází k nové volbě výboru již v nové Československé republice. Volba dopadla následovně: velitelem se stává Josef Slovák, prvním podnáčelníkem B. Král, druhým podnáčelníkem František Bobál, zbrojmistrem František Paták, jednatelem Josef Vrla, pokladníkem František Polepil, revizory účtů jsou zvoleni Karel Liška, a František Filka, předsedou se stává František Polepil st., místopředsedou František

Kalenda. Do výboru jsou zvoleni: Josef Jančík, Josef Nedbálek a Tomáš Jurčák. Přicházejí noví členové: Josef Štalmach (1890), Alois Ševčík (1893), Stanislav Otěpka (1894) a František Paták (1901).

Br. František Polepil dále navrhuje: " by se veškeré nářadí ve skladišti a veškerý inventář sepsal a do pořádku uvedl ". Br. František Filka navrhuje dva trubače k výcviku, " jelikož sbor následkem války trubače ztratil ". Oboje jest přijato a provedeno.

17. srpna 1919 je provedena kontrola sboru župním dozorcem br. Janem Čižmářem. Ten shledává vše v naprostém pořádku, jak vedení knih, tak i zbrojnici. Doporučuje jen sboru zakoupit alespoň 60 m hadic, 2 berlovky, 2 žebříky a stejnokroje pro 20 mužů. Jedna věc je co br. Čižmář doporučoval, v pokladně však moc peněz nebylo, ale ke cti sboru je, že i po válce byl v pokladně kladný finanční zůstatek.

Dne 2. února 1920 se koná již 27. valná hromada za přítomnosti všech členů předsednictva. Z projednávaných bodů stojí za zmínku: " aby se čistý výnos ze zábravy Sboru dobrovolných hasičů ze dne 1.2. 1920 věnoval na pomník padlých legionářů ". Jednomyslně přijato.

Zdroj:

Hasičská kronika, Titus Krška, vydáno 1898.

Dokumenty z archivu SDHL(Sbor dobrovolných hasičů Lužkovice).

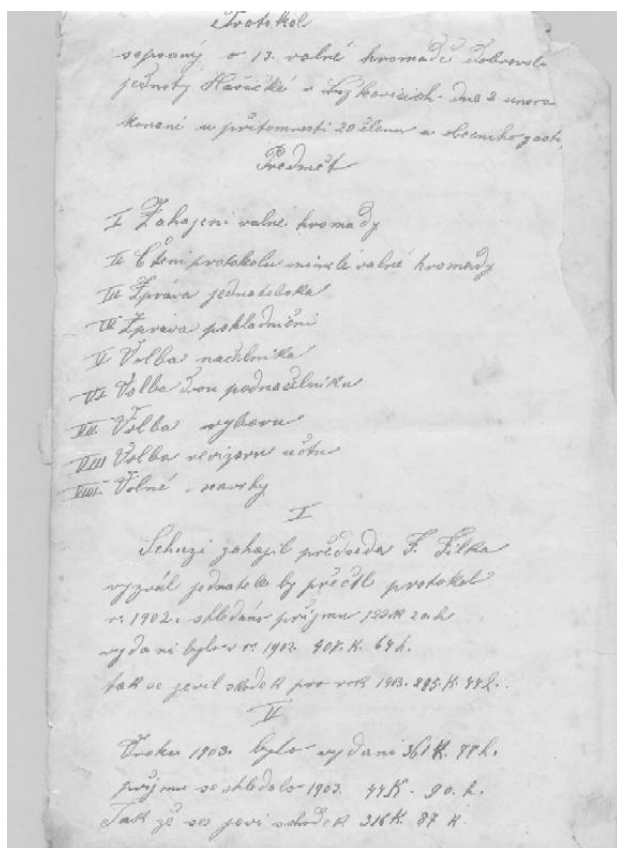
PODŘEVNICKO, ročník II., číslo 2, 1968.

K příležitosti oslav 120. výročí vzniku Sboru dobrovolných hasičů Lužkovice zpracoval: Radek Knap

Fotografie je datována někdy kolem roku 1920 a je na ní většina zakládajících členů Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích

Ukázka ze zápisu o 13. valné hromadě ze dne 2. února 1903, kterou vedl František Filka a dále detail razítka, které začali používat lužkovští hasiči od roku 1892.

Masopustní průvod Lužkovicemi

Už je to víc jak tři měsíce, kdy u nás v Lužkovicích proběhl Masopustní průvod, neboli Fašank. Konal se podle tradice v sobotu 5. března 2011 (vrcholí den před Popeleční středou, protože pak nastává půst).

Ačkoliv jsme na zkoušku udělali Masopustní průvod Lužkovicemi teprve v loni, letos už bylo znát, že se tato tradice ujme, protože zájem o něj byl daleko větší. Nejen z řad těch, kteří šli v průvodu, ale i těch, kteří čekali na ulicích před svými domy a hostili všechny, kteří se u jejich domu zastavili. V průvodu nám do kroku i k tanci hrála muzika dechová hudba Trnkovjanka. Muzikanti byli výborní a hráli moc dobře. Obdivovali jsme je, protože hned od nás jeli na fašankovou zábavu, kde měli další vystoupení.

A masky v průvodu? To je kapitola sama pro sebe. Přiznám se, že jsem některé nepoznala až do konce, kdy se znovu odmaskovali. V průvodu šel kromě medvěda, který se skoro utancoval, třeba i žid, řezník, arabský šejk s kanystrem, indián, těhotná žena, nebo nevěsta, ženich, cikánská rodina i s kočárkem a řada dalších stejně dobrých a někdy až děsivých masek. Radost dělali dětské masky motýla, broučka, čerta, kouzelníka, vojáka a jiné. Dospělé masky byly zpravidla přesně tak, jak velí tradice, kdy ženy šly převlečené za muže a muži za ženy. Fotografie najdete na našich webových stránkách.

Pro příště jsme se rozhodli vyhlásit soutěž o nejlepší masku. Letos by tu soutěž vyhrála rodina Matlachova, která se zúčastnila v kompletním složení. Měli dokonale a do toho nejmenšího detailu připravené masky a líčení. Opravdu byli k nepoznání. Byla to maska cikánky s dítětem (malým medvědem s lahvovým pivem) v kočárku, malá cikánská slečna, mexický indián, bílá paní, řezník s nudlí u nosu a opásaný klobásami (ty mu při jedné návštěvě dvorku okousal pes). O další cenu by se podělili všichni hasiči a p. Bystroň, který přišel coby těhotná žena s kabelkou, dokonale namalovaný a s cítem pro detail, včetně spodního dámského prádla. No, bylo veselo.

Tentokráte, poučení z průběhu minulého roku, jsme trochu obměnili trasu, aby se dostalo i na ty, kterým jsme se vloni moc nevěnovali. Takže mezi prvními jsme zašli na náves, pak ulicí k fotbalovému hřišti, na Tvrz a pak zpět Hvozdenskou do Zádědiny.

Všichni, které jsme navštívili a kteří vyšli za námi, maskami, ven, měli skvěle nachystané pohoštění. Nechyběly tradiční masopustní koblihy, Boží milosti, chlebičky ani čerstvý domácí chleba s domácím sádlem a škvarkami a slivovice tekla proudem. Všem Vám moc děkujeme a doufáme, že jste si bujarého veselí užili stejně jako my. Chtěli jsme se pobavit i na konci zimy, pobýt se sousedy a vůbec být spolu. A to se

podařilo beze zbytku. Věřím, že příští rok se nás v průvodu sejde ještě víc a bude znovu veselo.

Díky ještě za azyl Liborovi Jančíkovi, který poskytl zázemí dílny proto, abychom se mohli bavit až do noci (neřku-li do brzkého rána). Místnost pro pořádání

fašankové zábavy, kde by správně mělo veselí pokračovat, chybí jako sůl a snaha o její získání pokračuje.

Eva Štanderová

Co nového se naučili naši nejmladší?

Vybraní junáci a rodičové se v neděli 27. března 2011 zúčastnili 1. části kurzu výroby šperků u mistryně Petry Sedlákové v Lužkovicích na Pasekách pod Hvozdnou. Naším cílem bylo holčičí čarování a kouzlení se šperky pro rodinné štěstí a harmonii.

Dne 6. května 2011 se lužkovický oddíl Junáka tradičně zúčastnil oslav ohně a přivítání jara u táborového ohně v sousedních Želechovicích nad základní školou na vyvýšenině Na Stráži. Odpoledne jsme strávili hrami, zkoumáním místní přírody a zpěvem u táborového ohně.

Od pátku 20. května do neděle 22. května 2011 pořádal náš oddíl jarní táboření v přírodě poblíž chaty Držková – Hutě. Cílem bylo vlastnoruční vaření, dálkové pochody přes hory a doly a tvorba junáckých staveb. Dále jsme obdivovali přírodu, sbírali kořínky a lovíli ryby.

Evžen Babík

Činnost Klubu maminek Lužkovice

Klub maminek Lužkovice je na prahu druhého roku své existence. Klubem zatím prošlo několik maminek se svými předškolními dětmi, přišla nás navštívit i babička se svými vnoučky, nebo také k nám zavítal i jeden tatínek.

Dveře našeho klubu jsou otevřené i pro nové maminky, které by chtěly s námi aktivně trávit volný čas svůj i svých dětí. Rádi mezi nás uvítáme těhotné ženy nebo maminky s malými miminky, pro které přichystáme speciální akce, určené právě pro ně. V uplynulých měsících jsme se jako Klub maminek zúčastnil akcí pořádaných společně se SZZL – Masopustní průvod, Vycházka na biofarmu Juré a připravujeme se na Dětský den 2011. Pro maminky v rámci pravidelných středečních setkání (v čase od 9 do 11 hodin) byla připravena např. přednáška na téma

Rodinné rituály s Janou Vodákovou a Věrkou Hartigovou, velikonoční tvoření se Zuzkou Tichou, jarní výlet vláčkem do Vizovic, návštěva solné jeskyně Solanka apod.

V posledním měsíci tohoto školního roku na maminky a jejich děti v rámci klubu čeká: návštěva Mezinárodního filmového festivalu pro děti a mládež ve Zlíně (1. 6.), procházka po Lužkovicích s poznáváním okolí našich domovů (8. 6.), sportovní aktivity v rámci programu Děti v pohybu a malování křídami na chodník (15. 6.) tvořivá dílna s Helčou Zrníkovou (22. 6.). Před prázdninami se rozloučíme společnou návštěvou netradičního centra Slunečnice ve Zlíně (29.6.)

Po uplynutí letních prázdnin bude Klub maminek Lužkovice opět pokračovat ve své činnosti.

Ivana Tichá

Návštěva Biofarmy na Jurém

V sobotu odpoledne dne 30. dubna 2011 pořádalo Sdružení za zdravé Lužkovice ve spolupráci s Klubem maminek návštěvu na Biofarmu na Jurém v Lužkovicích.

Sraz dospělých s dětmi byl u křížku na návsi ve 13 hodin. Poté se skupina asi 30 dětí a dospělých vydala směrem na Juré. V průběhu cesty nám trochu zapršelo, ale když jsme dorazili na Biofarmu, déšť ustal.

Přednášku o chovu ovcí zahájila paní Lenka Vránová. Paní Vránová je kulturním referentem Biofarmy a také vede tamní hospůdku. Po jejím výkladu jsme se v doprovodu jejího manžela pana Tomáše Vrány odešli podívat na stádo krav. Pan Tomáš Vrána je manažerem farmy a má mimo jiné na starosti i chov dobytka. Jeho přednáška se tedy ubírala tímto směrem a zároveň nám také vysvětlil problematiku ekologického hospodaření. Mnozí doslova zírali, jaké přísné nařízení a předpisy je nutné při tomto způsobu hospodaření dodržovat.

Poté se všichni přemístili před hospůdku. Blízko ní se nachází ohrada, za kterou se dětem představil malý

koník a děti měly také to štěstí, že mohly na vlastní oči vidět čerstvě narozeného kozlíka. Poté si děti zkusily podojit kozu. U této atrakce se dveře netrhly, takový byl zájem. Kdo chtěl, mohl potom čerstvě nadojené mléko ochutnat.

To už nám, ale začal hořet oheň, který rozdělal Evžen Babík. Špekáčky s chlebem a hořčicí na tácky vychystala Ivanka Tichá a začalo opékání. A věřte, dětem opravdu vyhládlo. Poté jim ještě paní Lenka donesla na ochutnání sušené ovoce a domácí mošt.

Děti potom skotačily, jezdily na koloběžkách, házely si míčem a také si hrály na písku. Před odchodem ještě každé z nich obdrželo drobnou sladkost na cestu.

Akce se určitě vydařila a padlo rozhodnutí, že bychom ji příští rok zase rádi uspořádali.

Akci finančně podpořil Magistrát města Zlína.
Radek Knap

Brigáda v Lužkovicích v rámci akce Zlínské jaro 2011

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, alespoň prostřednictvím tohoto zpravodaje poděkovat všem těm, kterým není jedno v jakém prostředí žijí a není jim zatěžko udělat něco pro druhé.

Mluvím přibližně o dvacítce spoluobčanů, kteří se v sobotu 7. května zúčastnili brigády, kterou v rámci akce Zlínské jaro 2011 v Lužkovicích organizovalo Sdružení za zdravé Lužkovice.

Během asi 3. hodin se skupince brigádníků podařilo osadit truhlíky s květinami na točně MHD a také truhlíky s květinami na mostě přes Dřevnici. Truhlíky na točně vyrobil pan Libor Jančík.

Poté se skupina rozdělila na dvě části a ty se pak vydaly čistit břehy koryta řeky Dřevnice od odpadků. Během krátkého času prošly skupiny po pravém břehu úsekem cca 500 metrů od hřiště proti proudu, a od jezu po proudu. Naplnily několik pytlů odpadem, převážně naplavenými plasty, které následně technické služby města odvezly. Bohužel se tato akce konala v době, kdy již vegetace začala odpad zakrývat, a úklid byl o to náročnější.

Jsme si dobře vědomi, že se o úklid koryta řeky i o zkrášlení návsi mají starat organizace, které za to mají odpovědnost. Můžeme si však buď alibisticky říkat, že za špatný stav mohou "oni", nebo prostě jít a sami něco udělat pro zlepšení.

Děkuji tedy ještě jednou všem těm, kteří přiložili ruku k dílu a udělali něco pro druhé. Zvláštní poděkování pak patří panu Jančíkovi za výrobu truhlíků a za logistickou podporu a panu Bobálovi za výrobu držáků. Přidali tak svůj velký díl dobrovolnické práce k dalším organizátorům této akce z řad SZL.

Závěrem mi dovolu poděkovat i obecnímu cestáři za vzornou starost o osazenou vegetaci a vyjádřit přání, aby se vandaloři a zloději zdaleka vyhýbali tomu, co se podařilo udělat.

Věřím také, že se na příští podobné akci sejde ještě více těch, kterým není jedno, v jakém prostředí žijí a kteří jsou ochotni udělat něco pro druhé, jen pro vlastní dobrý pocit.

Věřte mi, stojí to za to.

Jiří Přemyslovský

V úterý 18.5. 2011 se členové Klubu seniorů v naší místní části zúčastnili zájezdu na Svatý Kopeček u Olomouce. Vyjeli jsme v 8 hodin ráno z lužkovické návsi.

Na místo určení jsme dorazili kolem 10. hodiny. Zde jsme si prohlédli barokní chrám Navštívení Panny Marie. Níže něco málo o jeho historii:

Vznik poutního místa je spojen Jana Andryška (1595 - 1673), zámožného olomouckého obchodníka s vínem. Slíbil postavit na kopci, který se tehdy nazýval Svatá Hora, nad Olomoucí kapli. Jedna legenda praví, že při vyhledávání místa pro budoucí kapli přišel na pahorek, podobající se místu, na němž se mu Matka Boží zjevila ve snu. Výstavbou kaple (vysvěcené r. 1633) postavené na pozemku premonstrátského opatství Klášterní Hradisko u Olomouce začíná trvalé sepětí budoucího poutního místa s premonstrátskou řeholní komunitou, která zde působila od r. 1151.

O nynějším milostném obraze Panny Marie vypráví legenda, že poustevník, který byl ustanoven službou u kaple, byl probuzen libežným zpěvem poutníků, kteří v kapli položili na oltář mariánský obraz a pak zmizeli. Dnes převažuje mínění, že jde o hodnotnou plastiku dřívě umístěnou a uctívanou někde na vhodném místě v přírodě, která po dostavbě obohatila kapli i dnešní chrám a stala se "paládiem" kraje. Ve třicetileté válce byla kaple zničena a později obnovena

Pro narůstající počet poutníků vybudovali premonstráti z Hradiska v letech 1669-79 nový prostorný kostel podle návrhu vláckého architekta Giovanniho Pietra Tencalla. Uzavřený poutní areál na Svatém Kopečku se sestává z chrámu Navštívení Panny Marie, dále obytných a účelových budov, ambitu s kaplí. Je cenným barokním dílem 17. a počátku 18. stol., jeho výstavby a výzdoby se zúčastnili přední umělci tehdejší doby.

Poutní místo navštívila osobně i císařovna Marie Terezie 19. června 1748 za opata Ferdinanda Václavíka. Tentýž opat získal pro baziliku roku 1784 i výsady "malé baziliky", což znamená, že poutník návštěvou svatokopeckého chrámu měl možnost získat stejné odpustky jako kdyby navštívil římskou baziliku Santa Maria Maggiore.

Chrámové průčelí spolu s bočními křídly vytváří architektonicky velice působivý celek. Má bohatou sochařskou výzdobu: v

průčelní ždí u vchodu je alegorie božských ctností - víry, naděje a lásky od J. Winterhalter, v nikách v průčelí jsou sochy Panny Marie s Ježíškem, sv. Štěpána, sv. Augustina a sv. Norberta. Nad horizontální římskou atikou obou křidel jsou sochy dvanácti apoštolů a sv. Šebestiána a sv. Rocha, ochránců před morem. Při pohledu na Olomouc vynikne záměr architekta v situování poutního místa, to jest prodloužit podélnou osu kostela směrem k bývalému premonstrátskému opatství Klášterního Hradiska (6 km, nyní vojenská nemocnice). V blízkosti chrámu je kříž věnovaný v r. 1909 prarodiči Jiřího Wolкера, pozdějšího básníka, manželky Skládalovými jako projev radosti nad narozením vnuka.

Po prohlídce chrámu a okolí, jsme pak dále všichni jeli do Bystrovan u Olomouce, kde je umístěno Arboretum-Přírodní ráj. Bylo vybudováno v roce 2000 na rozloze čtyř hektarů. Stačí vkročit kovanou branou a rozprostře se před vámi čtyřhektarová plocha arboreta. V každém koutku vás čeká něco zajímavého. Kousek od vchodu sedmimetrový vodopád, který padá do jezírka z uměle vybudované skalky. Jezírko pokrývají lekníny mnoha barev a prohánějí se v něm vzácní Koi kapři. Dřevěný můstek vás přenese do parku, který se může pochlubit až 200 druhy cizokrajných dřevin a rostlin. U každého exempláře najdete cedulku s názvem a stručným popisem. Chloubou parku je sedmimetrový blahočet čilský (*Araucaria araucana*) z Patagonie, který na Zemi přebývá přibližně 200 miliónů let a jedinečný cykas (*Cykas revoluta*), který jako jediný druh přežil hirošimskou tragédií. Určitě stojí za to prohlédnout si okrasný jedlý kaštan, cedr, červený buk, různé druhy palem, španělskou jedli, jinan dvoulaločný, stoletý olivovník a mnoho dalších.

Do parku je velmi vkusně a nerušivě zasazen altánek, kde si mohou návštěvníci v průběhu procházky odpočinout.

Procházku toho přírodního úkazu jsme zakončili v krásné restauraci vybudované v antickém stylu.. Po celou dobu výletu panovala dobrá nálada a k dobré pohodě určitě přispělo i hezké počasí.

Domů jsme se vrátili kolem 17 hodiny.

Za přispění paní Drobilíkové zpracoval Radek Knap

Lužkovický zpravodaj vydává Sdružení za zdravé Lužkovice jen pro vnitřní potřebu členů. Redakční rada: Evžen Babík, Jan Kalenda, Radek Knap, Zbyněk Štauder, Jiří Přemyslovský, František Vodička, Ivan Havlíček.

Kontakt:

szzl@seznam.cz

